

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 17 Września v. s. 1823 Roku

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Dnia 15 t. m. rocznica Koronacji NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI, obchodzoną była w mieście naszym z uroczystością. Zrana w kościołach wszystkich odprawiono się nabożeństwo, za długie i szczęśliwe panowanie JEGO CESARSKIEY MOŚCI i całego NAYJAŚNIEYSZEGO DOMU, i spiewane było *Te Deum laudamus*: Wieczorem miasto całe rześnięcie było oświecone.

Troki dnia 15 września.

Zgromadzenie Szlacheckie, zebrane w dniu dzisiejszym dla wyboru urzędników powiatowych, czynność swoją, jako w rocznicę Koronacji NAYJAŚNIEYSZEGO PANA od najprzyjemniejszego aktu to jest: przeniesienia modłów do Boga rozpoczęło. Po solennem nabożeństwie i rzewnem odśpiewaniu *Te Deum laudamus*, JW. Marszałek Powiatowy Römer zaprosił wszystkich urzędników i licznie zgromadzone Obywatelstwo na obiad, pod czas którego wzniesione trzykrotne toasty za zdrowie, pomyślność, i najdłuższe Panowanie NAYJAŚNIEYSZEGO MONARCHY, mnożyły wesołość, jaką w dniu tym uroczystym serce każdego wierno-poddanego jest napelnione. Wieczorem, na znak powszechney radości, wszystkie domy oświecone zostały, szczególnież mieszkanie JW. Marszałka Römera rześnistym ogniem osypane było, w środku którego jaśniał wielki Transparent wyobrażający Cyfrę NAYJAŚNIEYSZEGO PANA.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest dnia 8 września:

NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEGOMOŚĆ, ku niepojętej radości mieszkańców Moskwy, d. 25 o godzinie 3ciej z północy, w pożądanym stanie zdrowia, przybył do stolicy, i stanął w pałacu kremluńskim. Szczęśliwe to zdarzenie obwieściły dzwony wszystkich Cerkwi, przez ciągły odgłos, od godziny 6tej ranney do 7mej. NAYJAŚNIEYSZY PAN dnia tego słuchał mszy ś. w Cerkwi Katedralney Wniebowzięcia Panny Maryi. U drzwi Cerkwi spotkał mową witającą Wysoce przenawielebniejszy, *Filaret*, arcybiskup moskiewski i kolomieński. Zgromadzenie ludu, pragnącego uyrzec ukochanego swego MONARCHĘ, było nadzwyczaj wielkie. Po mszy zaproszeni byli na obiad urzędnicy wojskowi i cywilni pierwszych trzech klas. Przez cały ten dzień w dzwonicy *izwanowskiej* i przy cerkwiach parafialnych bito we dzwony. Wieczorem miasto całe było oświecone. D. 26 CESARZ JEGOMOŚĆ raczył oglądać na polu *chodyńskim*: 5ty korpus piechoty, 1szą dywizyą ułanów, 13, 14 i 15 brygadę artylleryi piechoty, i brygadę artylleryi konney. Wszystkie te woyska przeciągały przed JEGO CESARSKĄ MOŚCIĄ.

Jego Cesarska Wysokość, Wielki Xiążę JEGOMOŚĆ MIKOŁAY PAWEŁOWICZ, przejeżdżał d. 22 sierpnia przez *Wielkie Łuki*, d. 23 przez *Orszę*, a 24 z północy o godzinie 3ciej przez *Borysow*, w pożądanym stanie zdrowia, udając się do *Brześcia-Litewskiego*.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę, MIKOŁAY PAWEŁOWICZ, przejeżdżał d. 26 sierpnia wie-

ozorem o godzinie 7mej przez *Mińsk*; d. 21 o 4tej z północy przez *Nieswiż*; d. 21 o 6tej wieczorem przez *Prużanę*; a d. 21 o 1szej z północy przybył do *Brześcia-Litewskiego*, z kąd po zmianie koni, w pożądanym stanie zdrowia, wyjechał do *Warszawy*.

Gazeta senacka z dnia 8 września ogłosiła NAYWYŻSZE Ukazy, w roku terażniejszym wydane:

D. 3 lipca. Do Rady Państwa, przez który, odstawni rzeczywisty radca stanu, *Trofimow*, przyjęty na nowo do służby, w dawniejszej randze radcy stanu, i przeznaczony na pomocnika sekretarza stanu Rady Państwa, z placą, do miejsca tego przywiązaną, po 3,000 rubli na rok.

Do Rządzącego Senatu, przez które: D. 25 sierpnia. W nagrodę odznaczającej się służby Marszałek, Gubernialny Jarosławski, pólkownik *Filatjew*, i policmeyster jarosławski radca kollegialny *Alexiejew*, nayłaskawiey mianowani radcami stanu.

D. 29 sierpnia. Dla choroby zarządzającego ministerium spraw wewnętrznych, rady tajnego, *Barona Kampenhauzena*, do jego wyzdrowienia, zarządzanie tego ministerium zostało powierzone członkowi Rady Państwa, Rzeczywistemu radcy tajnemu *Łańskiemu*.

D. 30 sierpnia. Radca stanu *Gieźeliński*, zostający w Kancellaryi Komitetu PP. Ministrów, nayłaskawiey mianowany rzeczywistym radcą stanu.

W Ukazie NAYWYŻSZYM do Kommissyi ułożenia praw wyrażono: „Uznawszy za pożyteczną, przeznaczyć do Rady Kommissyi układania praw, w tytule jey członka, zostającego w kollegium spraw zagranicznych, radcę stanu, *Daszkowa*, ROZKAZUJĘ: wypłacać mu, podobnie jak innym Członkom, po 3000 rubli na rok, z summ tej Kommissyi, zostawując go razem i w kollegium spraw zagranicznych.

CESARZ JEGOMOŚĆ, potwierdził Opinią Rady Państwa, uznającą za szlachtę familią *Zaykowskich*. Brzmienie tej opinii jest następujące: „Rada Państwa na Departamencie spraw cywilnych i duchownych i na Powszechnem Zebraniu rozważała przełożenie Powszechnego Zebrania Rządzącego Senatu Departamentów Sankt-petersburskich, względem utwierdzenia rodu *Zaykowskich* w pierwotnym przodków ich dostojenstwie szlacheckim, oraz wykreślenia ich ze stanu kupieckiego i popisu podatkowego.

„Rządzący Senat, z przedstawionych od będnącego w kupiectwie wileńskim Ignacego *Zaykowskiego* dowodów, dostrzega, iż przodek jego *Jan Zaykowski*, w roku 1662 od Króla Polskiego *Jana Kazimierza*, mianowany był woźnym oszmiańskiego powiatu, i w przywileju na ten urząd nazwany jest Szlachcicem; a pochodzenie od niego teraz proszących dowodzi się wypisami z kościelnych ksiąg metrycznych; wnuk jego *Jan Dominik Zaykowski*, oyciec proszących, przed przyłączeniem Litwy do Rossy, wybrany był do Magistratu Wileńskiego na Ławnika; które to jego urzędowanie, na osnowie przywileju w 1668 roku od Króla Polskiego, *Zygmunta Augusta*, Magistratowi miasta Wilna nadanego, nie tylko nie pozbawia go do-

stoyności szlachectwa, ale choćby on i nie ze szlachty pochodził, tedy przez to samo urządowanie, podług istotnych słów pomienionego przywileju, nabył sobie i dla potomstwa prawo do szlachectwa: gdyż ten przywilej za osnowę wyroków względem wyniesienia do szlacheckiej dostoiności byłych w Mohilewskim Magistracie Członków i dawniej Rządzący Senat przyymował. Nadto ród *Zaykowskich* przez Wieleńskie Zgromadzenie Deputatów uznany za Starodawną Szlachtę Polską, zapisany do Rodowej Księgi Szlacheckiej; a zatem Rządzący Senat, uważając, że proszących teraz protoplasta miał nadany przywilej na urząd ważnego oszmiańskiego, w którym nazwany jest szlachcicem, mającym swoją posesyą, i że oyciec ich był w magistracie wileńskim Ławnikiem, i trzymając się dawniejszych wyroków w podobnych zdarzeniach, nie znajduje żadney wątpliwości do przyznania rodowi *Zaykowskich* dostoinstwa szlacheckiego; a że oni zostają w stanie kupieckim, wykreślenie z którego i powrócenie do pierwszego stanu ich przodków Dostoinstwa Szlacheckiego, zależy jedynie od WYSOKIEJ WŁADZY MONARSZEY: przeto Senat na rozwiązanie tego uprasza o NAYWYŻSZY Ukaz.

„Rada Państwa, znajdując wniosek Rządzącego Senatu w rzeczy tej za prawami zgodnym, postanawia: go utwierdzić.“

„Na tej opinii własną JEHO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano tak: *Ma być podług tego.*“

Sankt. Petersburg dnia 4 kwietnia 1823 roku.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 22 września.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Podług wiadomości ogłaszanych w gazetach berlińskich, zjechać się mają w naszej stolicy N. CESARZ ROSSYYSKI z Cesarzem Austryackim. Też same późniejsze gazety, na miejsce zjazdu przeznaczają miasto *Czernowice*, dokąd Cesarzowi austryackiemu towarzyszyć ma Książę *Metternich*. Gazeta zaś hamburska kupiecka donosi, iż zjazd nastąpi w *Częstochowie*.

Redakcyja gazety *Korrespondenta warszawskiego*, ma zaszczyt wezwać autora podanego do jej pisma doniesienia o śmierci *Józefa Brykczynskiego* o ogłoszenie się do niej.

MIASTO WOLNE KRAKÓW.

(z Gazety Warszawskiej.)

Stolica nasza w d. 11 b. m. obchodziła dwie najmilsze uroczystości: Imienin N. ALEXANDRA Cesarza Wszech Rossy Króla Polskiego i rocznicę zaprowadzenia konstytucyi Miasta Wolnego Krakowa. Z powodu pierwszej, odbyło się wielkie nabożeństwo w kościele zamkowym, poczem JW. Rezydent dworu J. C. K. Mci odbierał powinszowania Senatowi Rządzącemu, i JW W. Rezydentów dworu wiedeńskiego i berlińskiego.

Poczem uroczystość narodowa odbyła się ze zwykłym obrządkiem. O godzinie 10 zrana JW. Prezes Senatu na czele wszystkich władz krajowych, przy asystencyi cechów z chorągiewkami, milicyi uszykowanej w rynku miasta, licznie zgromadzonej publiczności, przy huku z moździerzy udał się do bazyliki Panny Maryi, gdzie rozczuleni krakowianie, zasylali wspólne modły dziękczynienia Naywyższemu, za udzielone sobie swobody konstytucyi, i prośby za powodzenie trzech Najjaśniejszych Twórców i Opiekunów tej szczęśliwej krainy.

Na obiedzie u JW. Prezesa Senatu, na który zaproszeni byli Rezydenci trzech NN. Dworów, naczelnicy władz krajowych i znakomitsi obywatele, spełniano stosowne toasty. Ku wieczorowi daną była na nowych plantacyach, uczta dla ludu, wieczorem zaś całe miasto z dobrej woli mieszkańców oświecone, świeciłało wielu przezroczeniami. Główna ulica nowych spacerów oświecona była podobnie, a w cyrku spalono fajerwerk wśród okrzyków radośnych ludu.

Od dnia jutrzejszego wprowadzona tu zno-

wu zostanie Komora Celna Królestwa Polskiego, na zarządzie nowej konwencyi z rządem Królestwa Polskiego zawartej, w skutek łaskawości N. ALEXANDRA Cesarza i Króla, której ma być szczególnym przeznaczeniem ekspedycyja za certyfikacjami płody tutejszych rękodzielni do Polski.

Gazeta *korrespondent warszawski* donosi z *Krakowa* pod d. 16 września: Nadeszła tu do *Krakowa* wiadomość, że N. Cesarz Austryacki przejeżdżać ma w tych dniach przez *Myslenice* do *Czerńowców*, gdzie się także mają udać NN. Cesarz *Rossyyski* i *Król Pruski*.

AUSTRYA:

Wiedeń dnia 6 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

NN. Cesarstwo wrócili wczoraz z podróży swojej, i mieszkają w zamku letnim *Schönbrunn*, dokąd Arcy Książę następca tronu dniem pierwej przybył.

Arcy Książka *Klementyna*, małżonka Księcia *Salerno*, syna Króla Jmci neapolitańskiego, choruje w *Baden* z zawczesnego połogu; a gdy zdrowie jej pogorszyło się, wysłano sztafetę do N. Cesarza Jmci z wiadomością o tém. Co chwila oczekujemy rozkazu Monarchy naszego względem żalobnego nabożeństwa za zmarłego Ojca ś. W tutejszym kościele katedralnym ś. *Szczepana* odbyła stosowne przysposobienia, a na nabożeństwie oboje NN. Cesarstwo Ichmość znajdować się mają.

Gazeta *Korrespondent warszawski* donosi z *Wiednia* pod d. 6 co następuje: Monarcha d. 18 b. m. wyjechać ma na granicę Polski.

Przybyli tu z *Londynu* angielski major *Arbuthnot* z sekretarzem poselstwa *P. Spencer*. Powod ich przybycia niewiadomy.

NIEMCY.

Od brzegów Menu dnia 5 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Słychać, iż Królewic pruski następca tronu, zaślubi Królowę bawarską, *Elżbietę Ludwikę*, która się d. 12 listopada 1801 roku urodziła.

Dnia 1 b. m. rozpoczęło się w *Monachium* żalobne nabożeństwo w kościele nadwornym ś. *Michała* za duszę Papieża *Piusa VII*. Wprzód zaś dzwoniło we wszystkich kościołach tameczney stolicy.

Niedawno wyszło w *Monachium* surowe urządzenie względem zakazanych związków i tajnych towarzystw uczniów, każdy chcący być umieszczonym w służbie krajowej, powinien złożyć polioyi, iż do takich związków nie należał.

Dwaj podróżni, którzy niedawno przez *Frankfort* przejeżdżali, którzy byli naoczniemi świadkami wielu ważnych wypadków w *Mozei* i *nawyspach greckich*, zapewniają, iż wyprawa przyjaciół greckich, która w końcu roku zeszłego wypłynęła z *Marsylii*, wcale się nie powiodła, co przypisują najwięcey wiarołomstwu miejkiego *Kephallos*, do *Idryi*, wszystkie sprzęty wojskowe, a nawet narzędzia chirurgiczne, które z sobą miał chirurg towarzyszący tej wyprawie, a które sam kupił za swoje pieniądze, przedał tamecznemu rządowi; przyjaciół zaś greckich zostawił losowi. Starali się więc powiększey części dostać do *Azyi*, a mianowicie do *Smirny*, zkąd przy zdarzonej sposobności myślą wrócić do swojej oyczyzny. Jeden z tych podróżnych, płynąc na okręcie greckim, został zabrany w niewolę przez *Ismaela* *Gibraltara*, admirała floty egipskiej, którego ludzkość chwalił od śmierci jego i wszystkich ludzi na tym okręcie będących, których turcy chcieli zabić.

FRANCYA.

Paryż, dnia 7 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Podług przesłanego tu z *Bajony* przez telegraf raportu Hrabiego *Guilleminot* z *Santa-Maria* pod d. 31 sierpnia, wojsko nasze zdobyło szturmem tegoż dnia o 3 kwadransie na 3cią po południu twierdzę *Trocadero* w oczach Księcia *Angou-*

lewo po dzielnym uderzeniu. Nieprzyjaciel utra-
cił 150 w zabitych a 250 ranionych; zabrano oraz 900
jedoci. Na bateriach znaleziono przeszło 50 dział.

Dawniejszy rapport Hrabiego *Guilleminot*
pod d. 28 sierpnia wyraża: „W skutku umowy,
zawartej z generałem *Ballasteros*, generał *Andrés*
Equagiurre, dowódca twierdzy *Penas de San Pe-*
dro, będący razem gubernatorem prowincyi *Chin-*
chilla, *Cuenca*, *Gwadalaxary* i *Ciudad-Rodrigo*, ka-
pitulował z wojskiem zostającym pod rozkazami
jego. Co się tyczy *Kartageny* i *Alikantu*, mniej
był szczęśliwym generał *Ballasteros*; wyprawionym
tam posłańcom rozjemczym nie udało się oddać
listów, które wieźli. Niejaki *Barrera*, półkownik
z wojska *Ballasterosa*, chciał wzniecić bunt z po-
wodu zawartej wspomnianej umowy, lecz musiał
uciekać. Oddalono także z wojska dwóch innych
zapalonych sztabowych oficerów, i wojsko zajmu-
je dotąd nowe swoje stanowiska. Hrabia *Molitor*
wysłał generałów *Bonnemains* i *Loverdo* do *Ma-*
lagi, gdzie szczątki korpusu *Zayasa* znajdować się
mają. *Zayas* zapewne wsiadł na okręt, a *Riego*
objął teraz dowództwo; żaden z oficerów sztabo-
wych nie chce pod nim służyć, i oświadczyli je-
nerałowi *Molitor* chęć kapitulowania. Generał *Vin-*
cent stojący w *Murcyi*, powściąga osady w *Ali-*
kancie i *Kartagenie*. Dnia 16 sierpnia *Torrijos* z
500 ludźmi opuścił *Kartagenę*, i udał się ku *Tor-*
tonie między *Murcyą* a *Lorca*. Mieszkańcy *Tortony*
wzięli się do broni i przymusili *Torrijosa* do powró-
tu do *Kartageny*. Pod *Kadyxem* przysposobienia
do oblężenia idą śpiesznie. Flotylla ma się składać
ze 42 szalup kanonierskich i 16 bombardyerskich.“

Dnia 8. Dzisiejszy *Monitor* umieścił nastę-
pujący raport marszałka *Xiążęcia Reggio* do mini-
stra wojny, pisany z *Madrytu* d. 2 września: „O-
bróty uczynione przez generała porucznika Hra-
biego *Bourke* w celu przecięcia odwrotu w stro-
nie *Puebla de Sanabria* wojsku konstytucyjnemu,
które wyszło z *Orense*, wzięły naysławniejszy
skutek. Po dosyć przykrym i śpiesznym pochodzie,
generał *Marguerye* z 35tym półkiem liniowym do-
ścignął nieprzyjaciela pod *Gallegos de Camp*. Za-
bierał się do uderzenia, gdy przybył posłaniec ro-
zjemczy z żądaniem kapitulacyi; propozycye je-
dnak, jako nie mogące być przyjętymi, zostały od-
rzucone. Widząc potem nieprzyjaciel, iż generał
Marguerye niezmiennie postanowił uderzyć, wy-
słał drugiego oficera z oświadczeniem, iż przyimu-
je *Ultimatum* jego. Stała więc kapitulacya: po-
dług której generałowie *Rosello* i *Vigo*, brygadyer
Palarea, 4 półkowników, 6 podpółkowników, 140
oficerów różnego stopnia, oraz 1264 podoficerów i
żołnierzy, poddało się w niewolę wojenną i mają
być zaprowadzeni do Francyi. Oprócz chorągwi
półku z *Burgos*, zabraliśmy 15ście baryłek z ład-
unkami, znaczną ilość broni i kasę wojenną ze
29,060 franków. Nie mogę dziś jeszcze przesłać
J.W. Panu tej kapitulacyi, bo jej jeszcze sam nie
otrzymałem. Generał *Marguerye* ciągnie teraz z
swoim oddziałem jeńców ku *Zamora*, z kąd ma-
mi częściami posłać ich przez *Burgos*. Kapitulacya
Palarea zapewnia spokojność w Galicyi i pozwala
zmniejszyć stojące tam wojsko francuzkie, przez
co większa część dywizyi generała *Bourke* będzie
mogła być użyta. Każę dywizyi tej powrócić
do *Madrytu*, i mam nadzieję, iż pierwiej jeszcze uda
się jej zająć *Ciudad-Rodrigo*, jeśli twierdza ta
przed jej nadejściem nie otworzyła bram swoich.“

List prywatny z *Korunny* pod d. 23 sierpnia
wyraża: „Przybyli tu d. 21 b. m. generałowie *Mo-*
rillo i *Burke*, *Campillo* i *Jareguai* (el *Pastor*) nie
chcieli się poddać rejencyi ze 40 innymi oficerami,
i dla tego jako jeńcy wojenni będą zaprowadzeni
do Francyi. Całe inne wojska osady, wykonaw-
szy przysięgę wierności Rejencyi, przyłączyło się
do korpusu generała *Morillo*. Dalby Bóg, aby tę
garstkę oficerów zaprowadzono do takiego miey-
sca we Francyi, z któregoby nigdy już tu nie wró-
ciła; oni bowiem, ująwszy sobie milicyę, okropnie nas
uciemięzali od 1 lipca, skiedy przed oswoobodziciel-
skim wojskiem francuzkiem uciekali z *Asturyi*.“

Xiąże Raguzy objął wczora służbę przy Kró-

lu *Jmroi*, jako major jeneralny gwardyi. Marsza-
łek *Xiąże Tarentu*, wezwany na śniadanie do Mo-
narchy, zachorował nagle podczas stołu, i został
zaprowadzony do przyległego pokoju. Choroba je-
dnak nie miała dalszych skutków.

Towarzystwo akcyonistów zakupiło tu obszer-
ną przestrzeń między *Allées d'Antin*, *des Veuves*
i *Cours la Reine*, dla założenia nowej części mia-
sta. Wytknięto już ulice, które mają mieć 45
stop szerokości, i nosić nazwiska najsławniejszych
ludzi za panowania Króla *Franciszka I*. Na pa-
miątkę zaś tego Monarchy każe towarzystwo wy-
stawić fontannę w kształcie pomnika z kolosalnym
jego popiersiem. Za każdym domem będzie ogród.

Sąd sprawiedliwości karzący w *Aix* skazał
pewnego młodzieńca na ósioletnie więzienie i sta-
nie przez godzinę pod przegierzem, za to, iż ma-
łoletnią pannę wykradł.

Dnia 9. Dzisiejszy *Dziennik Rozpraw* umie-
ścił następujący list z *Madrytu* pod d. 3 b. m., o-
debrany przez nadzwyczajnego gońca. „*Madryt*
jest bardzo spokojnym. Wszyscy mają zwróco-
ną uwagę na *Kadyx*. Rejencya ustanowiła radę
wojskową do urzędzenia wojska; prezesem jej
jest kapitan jeneralny *Castannos*. Według listów
odebranych z portu *Santa Maria* pod d. 30 b. m.,
zdaje się, iż w *Kadyxie* zaszły poruszenia ludu i
kilku półków konstytucyjnych, a stany zaczynają
rozpaczać o swojej sprawie. Okręt angielski płynący
z *Gibraltaru*, pokazał się przed flotą francuzką trzy-
mającą *Kadyx* w zamknięciu, i powitał banderę Kró-
la naszego. Kapitan tego okrętu i komisarz wysiedli
na brzeg, i prosili, aby ich zaprowadzono do głównej
kwatery, dla złożenia holdu uszanowania *Xiąciu*
Angouleme. Zdaje się, iż komisarz ten był sekretarzem
Pana *A Court*, i przybył z ofiarowaniem kapitulacyi
za pośrednictwem Anglii. Dodają, iż *Xiąże*, jako
godny syn *Henryka IV*, odpowiedział, iż gdy czas
pozwolony przez niego do układów upłynął, spuszcza
się teraz na meztwo francuzów, i polega na słusz-
ności sprawy, którą mu Król bronić polecił.

Telegraf (pisze gazeta hamburska) był przez
dwa dni ciągle w ruchu, a mimo tego nie mamy
ważnych doniesień od wojska.

Dziennik Gwiazda pisze, iż umiarkowani kon-
stytucyoniści hiszpańscy, oświadczyli generałowi
Riego, iż obecność jego na wyspie *Leon* na nic się
nie przyda sprawie rewolucyjney, i nawet może
być niebezpieczną dla niego samego. Popłynął
więc do *Malagi* i objął dowództwo gtey dywizyi
wojskowej; nie ma zaś więcej nad 2,500 żołnierzy.

Odebrane tu listy z *Londynu* donoszą, iż
rząd angielski w przeszłym miesiącu oświadczył
admiralowi *Jabat*, iż go za posła hiszpańskiego nie
uznaje, co jest naturalnym skutkiem wypadków
w *Sewilli*, które dwór londyński skłoniły do od-
wołania posła swego.

Francuz nazwiskiem *de Villasse*, jest szefem
głównego sztabu korpusu greckiego, przeznaczone-
go do oblężenia *Patras*. Dwaj inni francuzi są
adjutantami przy *Xiąciu Maurocordato*.

Listy z *Walencyi* wyrażają, iż korpus *Bal-*
lasterosa zajmuje dobre stanowiska, i że codzień
nowe oddziały do niego przybywają.

Inspektor żywności, który dotąd bawi w *Irun*,
wyjechał ztamtąd wczora do *Wittoryi*, i oświad-
czył kilku osobom, iż ma zalecenie urządzić nad
Ebro magazyny dla 50,000 wojska.

Taż gazeta donosi z *Perpignan* pod d. 23
sierpnia: Nieprzyjaciel, uderzając na prawe nasze
skrzydło, i zwracając się ku *Calaf*, miał szczegól-
niey na celu, aby zniszczył dywizyę rojalistów
hiszpańskich pod dowództwem Barona *Eroles*. Dy-
wizya ta miała znacznie ucierpieć, i mieć blisko
400 zabitych, oraz wielu ranionych. Odparty je-
nerał konstytucyjny *Milans* cofa się, a ściga go
Baron *Eroles*.

H I S Z P A N I A.

Madryt dnia 28 sierpnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dnia 15 b. m. nadeszło tu z Francyi 5,000
świeżego wojska.

Minister Salazer donosił posłom zagranicznymi, iż życzeniem jest rejencyi, aby jaka znakomita osoba znajdowała się przy boku Króla, skoro zostanie oswobodzonym, i że dla tego postanowiła rejencya, aby Xiążę *Infantado* udał się w towarzystwie pierwszego ministra do Andaluzji.

Jenerał *Zayas*, w kilka dni po kapitulacji swojej, z niemałym podziwieniem otrzymał uchwałę stanów kadyxskich, mianującą go naczelnym dowódcą w Estremadurze. Odesłał napowrót swoją nominacją, wzywając stany, aby poszły za jego przykładem.

Odebrane tu wiadomości z *Kadyxu* dochodzą do d. 24 b. m. Rodzina królewska jest ciągle w dobrem zdrowiu. Liczą 1000 dział na okrętach i lądzie, które będą użyte przeciwko *Kadyxowi*.

Przejęto raport rewolucyjnego jenerała *Torrijos* do stanów kadyxskich, pisany z *Kartageny* d. 10 sierpnia. Wyznaje w nim, iż samo pokazanie się oddziału francuzkiego d. 7 sierpnia na przedmieściu s. *Antoniego*, skłoniło pikiety jego do cofnięcia się do miasta. Francuzi zabrali w niewolę jenerała artylleryi *Miranda* i kilku innych oficerów.

Dnia 29. Tuteyszy dziennik *Restaurador* z d. 20 b. m. donosi, iż jenerał *Lopez-Bannos* połączył się z półkownikiem *Amor*, i na czele 4000 piechoty a 1,200 jazdy znajduje się pod *Talavera*; dodaje, iż 2000 wojska francuzkiego posłano przeciwko niemu do *Toledo*. Listy z *Madrytu* podają liczbę wojska *Bannosa* do 8000.

Nie mamy dokładnej wiadomości o stanie układów. Co chwila rozchodzą się sprzeczne w tej mierze pogłoski. To tylko pewna, iż stronictwa stoją ciągle naprzeciw sobie, i zdają się chcieć dalszej wojny.

Dnia 31. Muncypalność tuteysza podała d. 22 b. m. rejencyi adres z prośbą, aby nie stanowiono izb, któreby reprezentowały naród.

Jenerał *Morillo* został wyrokiem rejencyi mianowany naczelnym dowódcą w Galicyi. Osada *Korunny* ma się składać z jednakowej liczby wojska francuzkiego i hiszpańskiego. Z rozkazu rejencyi uwięziono tu wczora Hrabiego d' *Arte*, granda hiszpańskiego, który był zapalonym rewolucjonistą. Ma być zaprowadzony na granicę francuzką.

Rejencya mianowała półkownikiem kapitana *Gonzales*, który francuzom otworzył bramy *Tortozy*, i ozdobiła go krzyżem s. *Ferdynanda*. Wszyscy oficerowie z półku *Orense*, który się do *Gonzalesa* przyłączył, otrzymali wyższe stopnie.

Wszystkie pogłoski, które się tu o korpusie rewolucyjnym w Estremadurze rozchodziły, są bezzasadne, cały korpus, który pod dowództwem *Castel los Rios* i *Lopez Bannos*, zagrażał *Madrytowi*, składa się z 300 ludzi. Stał w *Talavera del Reyna*, i jest seigany.

Rejencya posłała wielu xięży do prowincyi dla utrzymania publicznego ducha, i zachęcania mieszkańców do obrony ołtarza i tronu.

Pewny półkownik z korpusu jenerała *Ballasterosa*, pisał do swego przyjaciela, iż zawieszenie broni ma trwać do d. 24 sierpnia, i że jeśli do tego czasu nie nastąpi układ ze stanami kadyxskimi, woyna znou się zacznie.

Dnia 2 września. Gdy rejencya postanowiła oddać wszystkie dobra, które należały do xięży, tak świeckich jako też zakonnych, nabywcom więc tych dóbr pozwolono tylko w tym roku zebrać z pola, pod warunkiem, aby czynsz z gruntu i inne podatki opłacili.

Z powodu zupełnej spokojności, jaka panuje w prowincyi Walencyi, jenerał *Samperre* otrzymał rozkaz udania się ztamtąd do Estremadury.

Rejencya odebrała wiadomości z *Kadyxu* pod d. 27 sierpnia. Rodzina królewska jest w dobrem zdrowiu. Kilku dniami pierwiej, lud z takim zapalem witał Monarchę na publicznej przechadzce, iż jenerał *Valdes*, lękając się tych oznak radości, widział potrzebe kazać wystąpić wojsku przeciwko ludowi. Stany, które teraz już konają, nakładają ogromne kontrybuoye na najbogatsze domy handlowe. Niechęć wzmagą się codziennie. Świe-

ża woda jest dwa razy droższą, niż wino, i dla tego wojsko musi po większej części używać niezdrowey wody studziennej z wyspy *Leon*.

Dnia 5. Piszą z *Grenady* pod d. 26 sierpnia, iż wojsko francuzkie wspólnie z hiszpanami pod dowództwem *Ballasterosa*, zamknie wkrótce *Riego* w *Maladze*. Objął on dowództwo korpusu *Zayasa*.

Listy z *Mataro* pod d. 1 b. m. wyrażają, iż Marszałek *Moncey* z wojskiem swoim nabył nowey sławy pod murami *Tarragony*, która to twierdza ledwo d. 26 sierpnia nie została zdobyta; lecz brak przezorności 3ch oficerów rojalistowskich hiszpańskich temu przeszkodził.

ANGLIA.

Londyn dnia 3 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Tuteysza gazeta ministeryalna *Goniec* donosi z *Madrytu* pod d. 18 sierpnia, iż rejencya tameczna układa się z dworem lisbońskim względem pomocy, jaką Portugalia ma dać przez uczynienie dywersyi nad rzeką *Minho* i działanie przeciwko twierdzy *Ciudad-Rodrigo*.

Odebrane tu listy z *Neapolu* wyrażają, iż w Kalabrii dalszej, której stolicą jest miasto *Catanzaro*, uwięziono 4ch znakomitych ludzi, za to, iż mieli utrzymywać związki z grekami na przeciwnym brzegu.

Oprócz bohaterki greckiej *Bobeliny*, której córkę zaślubił nie dawno syn *Kolokotroniego*, są jeszcze dwie inne bohaterki; jedna nazywa się *Magdalena Maurojeni* z *Mykena*, a druga *Konstaneya Zakari* ze *Sparty*; obie dowodzą korpusami ochotników, które swoim kosztem wystawiły.

Przez pomyślne ukończenie ostatniej wojny z *Maratami*, kompania wschodnio-indyjska nabyła znaczną przestrzeń kraju, i powiększyła roczne dochody swoje o milion 30,000 funtów szterlingów.

Od roku 1785 do 1792 wywożono corocznie w średnim stosunku towarów angielskich za 13 milionów funt. szterl. (520 milionów zł. pol.) od roku 1792 do 1799 za 17 milionów funt. szterl. a w r. 1821 za 40 mil. fun. szterl. W roku 1770 były w *Londynie* 4ry biblioteki, z których pożyczano książki do czytania, a teraz jest ich 100, w innych zaś miastach krajowych blisko 900. Nadto znajduje się w Anglii blisko 2000 towarzystw książkowych, które mnóstwo książek rozdają ludowi, i przykładają się do rozszerzenia oświaty. Xiegarz londyński *Longman* sprzedaje corok blisko 5 milionów książek, ma 60 ludzi w magazynie swoim, wydaje 5500 funtów szterlingów na doniesienia umieszczane w gazetach, i zatrudnia ciągle 250 drukarzy i introligatorów. W roku 1782 wychodziło w Anglii 79 gazet; w roku 1790 liczba ich powiększyła się do 146, a teraz wynosi 284.

Taż gazeta zawiera z *Londynu* pod d. 6 września. Xiążę *Wellington* wrócił już do tuteyszej stolicy z podróży przedsięwziętej do stałego lądu.

Rozchodzi się tu mniemana własnoręczna odpowiedź Króla hiszpańskiego, dana d. 24 sierpnia Xięciu *Angoulême*.

Statek pocztowy, który tu przybył d. 2 b. m. z morza śródziemnego, otrzymał w *Gibraltarze* zalecenie, aby zawinął do *Kadyxu*, i oddał tam listy, a inne zabrał do Anglii. Wszakże krążące okręty francuzkie strzelały do niego i przymusiły, aby stanął na kotwicy przy okręcie admirałskim w zatoce *Rota*. Dla przeciwnego wiatru, francuzi nazajutrz dopiero posłali statek, zapytując się kapitana, dla czego chciał weyść do zamkniętego portu. Odwołał się kapitan do odebranych przepisów, i oświadczył, iż nie postrzegł zamknięcia portu; zaniósł nareszcie protestacją przeciwko krokowi, jaki względem niego uczyniono i został puszczony ze wszystkimi listami.

Kaper hiszpański *Tartar*, zabrał nie daleko wyspy *Alderney* okręt francuzki *Gustave*, z towarami szacowanemi 500,000 fr. Będących na nim ludzi wysadził na wyspę *Jersey*, a okręt zaprowadził do *Teneryffy*.

DODATEK.

Wilno dnia 17 września v. s. 1825 Roku.

WŁOCHY.

Rzym, dnia 27 sierpnia.
(z Gazety Warszawskiej.)

Dnia 23 b. m., odprawili kardynałowie w Watykanie pierwszą powszechną kongregacją, na której przeczytano rozmaite postanowienia zmarłego Oycy ś. względem *Conclave*, i każdy kardynał w szczególności zaprzysiął ich dopełnienie. Naczelnym mistrz obrzędowy rozbił potem pierścien papieżki w obecności wszystkich kardynałów, i zniszczył pieczęć kancelaryi apostolskiej. Zastępca dataryusza zdał wydział wszystkich prośb, a kardynał sekretarz stanu, wydział wszystkich *breve*, poczem kardynał *Bernetti* potwierdzono na urzędzie gubernatora Rzymu, a arcybiskupa z *Korfu*, *Daulo Foscolo*, wybrano, aby miał mowę pogrzebową. Wybor deputowanych do *Conclave* nie nastąpił, z powodu, iż na nadzwyczajnej kongregacji d. 21 b. m., obrano już kardynałów *della Sommaglia* i *Ruffo*; ostatniego zastąpi kardynał *Consalvi*, póki nie przybędzie z *Neapolu*. Udali się potem kardynałowie do kaplicy Syxtusowej, gdzie zwłoki Papieża były wystawione, które poprzedzone duchowieństwem kościoła watykańskiego, zanieśiono do kościoła ś. *Piotra*. Ośmiu kapelanów niosło trumnę, a tyłuż kanoników końce całunu; po obu stronach szły gwardye szlachecka i szwajcarska, a tuż za ciałem wszyscy kardynałowie. Za przybyciem do Bazyliki, złożono zwłoki na katafalku, i po zwyczajnych obrzędach kościelnych, zanieśiono je do kaplicy Najświętszego Sakramentu, i tam zaraz przy kracie tak postawiono, aby lud schodzący się niezliczonym tłumem, mógł całować nogi. Tegoż dnia wieczorem odprawiła się kongregacja naczelników zakonów u kardynała *Decard*. Dnia 24 rozpoczęły się goi-dniowe exekwie. W kaplicy kardynał *Pacca* odprawił mszą ś., i dał absolucyę na grobie, co przez 9 dni ma się powtarzać. 30 kardynałów było na mszy, po czem zgromadziło się ś. Kollegium na drugą kongregacyę, na której wszystkich urzędników w kraju papieżkim na dawnych miejscach potwierdzono. Pod wieczór wzięto kości Papieża *Piusa VI*, z framugi przy bramie, gdzie były złożone, i gdzie jest izba ubieralna kantorów, a zanieśiono je do pomnika, wystawionego przez *Kanowę*, w kościele ś. *Piotra*. Dnia 25 b. m. odprawiło się drugie żałobne nabożeństwo, a po niem odbyła się trzecia kongregacya, na której oycy *Luigi Togni* obrano spowiednikiem *Conclave*. Nastąpiło potem uroczyste pochowanie zwłok zmarłego Oycy ś. Mianowani przez niego kardynałowie zgromadzili się do zakrystyi Watykanu. Tymczasem kapituła i xięża Bazyliki, udali się do kaplicy, gdzie stało ciało. Niesiono przed nimi krzyż, a muzycanci śpiewali *miserere* smutnym głosem. Kapłani Bazyliki zanieśli zwłoki do kaplicy chorowej, której kraty ze środka były pokryte firankami, a uwiadomieni o tém kardynałowie, oraz *Maggior domo Marazzani* i *Maestro di Camera Barberini*, udali się z innymi prałatami do teyż kaplicy, gdzie śpiewano *in paradysum*. *Filonardi* arcybiskup ateński i kanonik Bazyliki, poświęcił trumnę z drzewa cyprysowego, miał mowę, pokropił święconą wodą, i okadził święconem kadzidłem. Muzycanci śpiewali potem *Ingrediatu-r* i psalm *Quem admodum desiderat*. Tymczasem kiku xięży włożyło ciało w wielki całun czerwony złotem haftowany. Ciało było ubrane w długą albę, komżę, czerwoną dalmatykę, i takiż ornat, palliusz, czerwone trzewiki i infule z materyi srebrnej. Kardynał podskarbi *Pacca* okrył

twarz nieboszczyka białą zasłoną; *Maggior domo Marazzani* rozpostart podobnież białą zasłonę na całym oiele, i przy nogach położył worek axaminy karmazynowy, w którym były 3 mniejsze woreczki; w jednym z nich znajdowały się pieniądze złote, w drugim srebrne, a w trzecim miedziane, mające z jednej strony wizerunek Oycy ś., a z drugiej wystawujące nypamiętniejsze wypadki w czasie długiego jego rządu. Wszystko nakryto potem czerwonym jedwabnym prześcieradłem, a gdy wiszące po obu stronach trumny końce całunu podniesiono, zamknięto trumnę, włożwszy w nią zwinięty w trąbkę papier, z krótkim opisem czynów zmarłego, a potem sekretarz izby apostolskiej, notaryusz urzędnika *maggior domo*, i kanclerz kapitolium, spisali na miejscu protokół, który tenże kanclerz przeczytał. Oddali potem kardynałowie trumnę kanonikom; włożono tę trumnę w inną ołowianą, na której były wyrte herby zmarłego Papieża, jego imię, oraz czas urodzenia, objęcia rządu i śmierci; i którą kardynał podskarbi, archiwista kościoła watykańskiego, *maggior domo* i kanclerz kapitolium opieczętowali. Drugą tę trumnę włożono nakoniec w trzecią drewnianą, i w przeznaczony na to framudze, aż do wystawienia grobowca lub śmierci następcy jego, postawiono. Dnia 26 b. m. odprawiło się 3cie żałobne nabożeństwo i odbyła się 4ta kongregacya, na której wyznaczono 2ch lekarzy i jednego chirurga dla *conclave*. Zaczęły się modlitwy za duszę nieboszczyka, i kolejno we wszystkich innych kościołach odbywać się będą. Xiążę *Chigi* został mianowany marszałkiem *conclave*, i otrzymał straż honorową. Przez 9 dni odprawianych exekwiy, gwardya szlachecka i officerowie wszelkiej broni, noszą czarną szarfę. Przybyli już do Rzymu nieobecni dotąd kardynałowie: *Tessaferrata*, *Pallotta*, *Pandolfi* i *Albani*.

Od granic włoskie, d. 30 sierpnia
(z Gazety Warszawskiej.)

W *Neapolu* mają zayść odmiany pierwszych urzędników krajowych. Margrabia *Mayo*, któremu Monarcha największą władzę nadał, popadł w nielaskę. Podobny los czeka Xięcia *Sandro*, który ma być posłany na wygnanie do *Sycylii*. Słychać, iż Xiążę *Miranda* obeymie wszystkie urzędy Xięcia *Ascoli*. Jenerał *Nunziante*, ma być inspektorem gwardyi królewskiej, a jenerał *Church*, inspektorem woyska liniowego.

NIDERLANDY.

Bruzella dnia 8 września.

Onegday odspiewano w tutejszym kościele katedralnym wielką mszą ś. za duszę Oycy ś. Przed kilku dniami przybył tu rossyyski jenerał piechoty i adiutant Cesarski Xiążę *Wołkowski*. (Korresp. Warsz.)

Kurs sankt-petersburski d. 4 wrześ.: dukat hollenny 11 r. 60 kop. Zmiana złota 2 r. 71 kop. Zmiana srebra 2 rub. 71 kop. i 2 r. 70½ k.

Nieustający dochód kommissyi umorzenia długow: 68 assygnacyami — — 102 — } procentow
68 brzęczącą monetą — 100 — }
58 takż — — — 84½ }

Kurs wileński na assygnaty od dnia 11 września rubel srebrny 3 rub. 78½ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 73, stary r. 11 kop. 54, imperyal r. 36 kop. 70½

Pozwólono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora.

Andrzej Buchariski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Объявление.

Хотя по распоряжению Провиантскаго Департамента назначалось шорги въ Херсонской Казенной Палатѣ на поставку провианта для поселенныхъ въ Херсонской и Екашеринославской Губерніяхъ войскъ, произвѣсь въ будущемъ Ноябрь мѣсяцѣ; но какъ нынѣ по положенію Совѣща Военнаго Министерсва и предписанію Г. Управляющаго Военнымъ Министерствомъ назначено произвѣсь шаковыяже шорги и въ Кіевской Казенной Палатѣ, во время шакъ называемыхъ коншракшовъ, бываемыхъ обыкновенно въ Генварѣ мѣсяцѣ, чемъ самымъ измѣнились и перво начальныя предположенія на щель шорговъ, назначавшихся въ Херсонской Палатѣ; а посему Провиантскій Департаментъ полагая произвѣсь въ шѣхъ Херсонской и Кіевской Казенныхъ Палатахъ шорги уже въ Генварѣ мѣсяцѣ будущей 1824 года, назначаетъ для сего сроки: первой 2-го, второй 4-го и третій 7-го и на перешоржку 9, 10 и 11-го числа шогожь Генваря и вызываешь желающихъ къ шѣмъ шоргамъ съ залогами, определенными Указами 14-го Іюня 1817 и 19-го Іюля 1818 годовъ по поставкамъ въ казну вина, а на обезпѣченіе задашковъ особо.

Между шѣмъ предварительно Провиантскій Департаментъ объявляетъ что желающимъ представляться на волю, принявъ поставку въ такомъ количествѣ, въ какомъ кшо самъ пожелаетъ и обезпѣчивъ исправность оной законными залогами, что платежъ денегъ чинимъ будешь шочно въ сроки по условіямъ безъ малѣйшаго задержанія и проволочки; и что при приемѣ поставляемыхъ продукшовъ наблюдаема будешь спрожайшая справедливость и опшюдь не будешь имѣшь мѣсна неполюкко пришестьшнн, но ш само малѣйшее напрасное промѣдленіе.

Управляющій Ошдѣленіемъ Бѣляевъ.
Коллежскій Секретарь Захаровъ.

О г л о с ж е н і е.

Хочіаъ з распоряженія Департамента Провиантскаго назначане былы таргы в Черсонскіей Избѣ Скарбовей, на доставкѣ провианта для оседлыхъ войскъ, odbyдъ сѣ маіае в наступающімъ мѣсяцу новембрѣ, lecz gdy teraz z postanowienia Rady Ministerium wojennego, i przedpisania P. Zarządzającego Ministerium wojennem назначано odbyдъ takowe таргы в Кіевской Избѣ Скарбовей, в ошасіе такъ названыхъ контрактовъ, бывающихъ звычайнѣе в мѣсяцу styczніу; przez co samo odmienily sѣ i pierwsiatkowe postanowienia wzglѣdem тарговъ, które sѣ назначылы в Черсонскіей Избѣ Скарбовей; а затѣмъ Департаментъ Провиантскій замierzающъ odbyдъ в tych Избахъ Скарбовыхъ Черсонскіей і Кіевскіей таргы жуъ в мѣсяцу styczніу наступающаго 1824 року, назнача на то terminy: pierwszy 2го, drugi, 4го, і 3ci 7го; а на przetаргы dni 9, 10 і 11 tegoъ stycznia, wzywa зычущыхъ на те таргы з евикюями, oznaczonymi przez Ukazy 14 junii 1817 і 19 julii 1818 року wzglѣdem доставы водки до Скарбу, а на zabezpieczenie zadatkow osobno.

А tymczasem uprzednio Departamentъ Провиантскій объявляетъ, іъ зычущымъ zostawuje sѣ до воли, podjаć sѣ доставу в такой ошасі, в jakiey kto sam пожъа і zabezpieczy akuratność przez правне евикюе, że wypłata pieniędzy nastapi punktualnie в terminachъ podługъ umowy bezъ najmniejszego zatrzymania і przewłoki; і że в ошасіе przyymowania доставы продуктовъ przestrzegana будѣше найшислейша справедливость, і згола не будѣше мѣсныя не только моіаъшности, але і najmniejsza daremna przewłoka.

Зарządzający oddziałemъ Bielajew.
Sekretarzъ Kollegjalnyъ Zacharowъ.

О з б і с г а ч.

Od Mińskiego Gubernialnego Rządu оглашса sѣ, іъ взіащы за неоказаніе на piśmie świadectwъ арештанти: Tomaszъ Makuszewski, Zachary Kieszmakow, Paweł Hryhorjew і Danilo Korenko,

kto, którzy на экзамене powiadali: że Makuszewski mieszczaninemъ Królestwa Polskiego, Warszawskiej Gubernii, lublińskiego powiatu z miasteczka Tornograd; і poddanymi: Koszmakow infladzkiej gubernii, rzyckiego powiatu, obywatela Ahusta Miljarowicza; Hryhorjew kurskiej gubernii і powiatu, tamecznego ujazdowego Sądu Sekretarza Piotra Iwanowa, і Korenko witebskiej Gubernii, lepełskiego powiatu, obywatela Wołodkowicza ze wsi Demidowicz, на osnovie Imiennego Najwyższego Ukazu 23 february і przedpisania Ministra spraw wewnętrznychъ 25 marca terażniejszego r. uznani za włozczegowъ і odesłani do Syberyi на posilenje. Przymioty pomienionychъ włozczegowъ: Makuszewski wzrostu 2 arsz. 4 wierz., twarzy okrągłej, małej, czystey, nosa miernego, oczu błękitnych, włosów на głowie ciemno-rusych, od urodzenia lat 22, Kaszmakow wzrostu 2 arsz. 5 wierz., twarzy pełney, czystey, ciemney, nosa długiego, oczu szarych, włosów на głowie ciemno, а на wąsach і brodzie światlorusych, od urodzenia lat 26; Hryhorjew wzrostu 2 arsz. 4 wierz., twarzy pełney, ciemney, ospowaty, nosa długiego, oczu karych, włosów на głowie czarnych, а на wąsach і brodzie ciemno-rusych, od urodzenia lat 25; і Korenko wzrostu 2 arsz., twarzy suchej ciemney, oczu szarych, nosa miernego, włosów на głowie ciemno, а на wąsach і brodzie światło-rusych, od urodzenia lat 40; а затѣмъ jeśliбы pomienieni włozczы okazali sѣ do kogo należący, aby w proszeniu о ich powrócenie, postąpiłъ podługъ istotney mocy pomienionego Ukazu. Dnia 31 augusta 1823 roku.

Za zgodnośćъ Sekretarzъ F. Arcimowicz.

3. Dnia 8 septembra zrana о godzinie dzie siątej, biedny służący zgubiłъ pańskichъ pieniędzy rubli 600 assygnacyynychъ в trzechъ 200 rublowychъ assygnatachъ idącъ od Ostrey Bramy по zawalu ku Bramie Trockiej. Ktoby takowe pieniądze znalazłъ і do Redakcyi Kuryera Litewskiego dostawiłъ, odbierze nagrodę rubli dwieście.

і Zeszły z tego świata JW. Adam Wierzeyski Marszałekъ Nowogrodzki, przez testamentowe dyspozycye, całkowity swój majątekъ на familią rozpisującъ, z kolei JP. Ignacemu Kosińskiemu pewną ilośćъ summy przeznaczylъ, gdy do tey pory rzeczony JPan Kosiński в celu odebrania sobie destynowanego udziału niezgłasza sѣ, niżej więcъ podpisany jako Kuzyn і маіащы prócz tego włożony на siebie obowiązекъ wyszukania JP. Kosińskiego, przez ninieyszą awizacyą uprasza wszystkich, którzyбы о jego przebywaniu wiedzieli, aby donieść raczyli nierazъ rzeczonemu JP. Kosińskiemu о potrzebie stawienia sѣ z правными dowodami до miasta powiatowego Nowogrodka а z kolei до niżej podpisanego в majątku Krynkachъ mieszkającego. Dat. 1823 junii 10 dnia.

Jan Strzałka Regentъ Gran. Ptu Nowg.

Roku 1823 mѣсяца junii 18 dnia przed aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemiemi powiatu Nowogrodzkiego, по sessyi Sądowej stawiającъ osobiście WJPan Antoni Dąbrowski takową awizacyą до aktъ podał.

Ze jestъ в aktachъ świadczą Karol Jabłoński Nowog. Ziem. Akt. Regent.

Takową awizacyą, że wolno umieścić в Gazecie Kuryera Litewskiego poświadczamъ 1823 junii 20 dnia. Franciszek Pilecki Prezydentъ Sądu Ziem. Ptu Nowogrodz.

Wczwanie Pretensorów

і Domъ в Mieście Wilnie на Ulicy Wileńskiej pod N. 707 położony до Dziedzictwa W. Alexandra Malczewskiego Podporucznika 1go

Grenadierskiego pułku oddzielnego Litewskiego korpusu Woysk JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, przedtym należny, oraz na teyże ulicy część placu z pod N. 705. między Malczewskim a Grzymayłą pod budowlą drewnianą, i plac cały za Malczewskim od zanku pod N. 688 sytuowane, wprzód przez różnych possesorów Konsensowych trzymane, a następnie w roku idącym 1823 stycznia 24 dnia przez Komissyą Radziwiłowską w Dziedzictwo W. Ignacego Tomaszewskiego Gubernialnego Sekretarza wyprzedane; za prawami wieczysto-przedażnemi w roku 1823 mca july 13 dnia od wyż wyrażonych Malczewskiego i Tomaszewskiego wydanemi, a eorundem 14 przed aktami Magistratu Miasta Gubernskiego Wilna przyznanemi, przez nas niżej podpisanych wiecznością nabyte zostały; jeżeli więc kto ma iakiekolwiek tak do domu jako też do pomienionych placów pretensye, obowiązany jest o takich, niżej podpisanych w przeciągu trzech miesięcy, licząc od daty terażniejszey, pod upadkiem stosunku uwiadomić. W jakowym celu i zamieszczą się niniejsza tak w Kuryerze Litewskim jakoteż i gazecie Warszawskiej trzykrotna awizacya. Dat w Wilnie roku 1823 7bra 14 dnia.

Adam Baranowicz Guberski Sekretarz.

Zofia z Bodzianowskich Baranowiczowa.

Niebronną przyjacią awizacyą do druku. Wincenty Malinowski. P. B. M. W.

1. Z powództwa kredytorow WWJPanow Bonawentury i Barbary z Pokoszewskich Granickich Regentowstwa b. grodzkich powiatu upitskiego w Sądzie Ziemskim Wileńskim odchodziła sprawa; w której (jako po ultymarnym tychże debitorow skonwinkowaniu) Sąd Ziemski powiatu wileńskiego przez ustanowiony dnia 11 septembra 1823 roku początkowy Dekret, właściwe pierwszemu stopniowi przeznaczył dylacye, mianowicie między wszystkimi stronami stawającemi i niestawającemi, wzajemną kopią spraw, oraz na instancją kredytorow na WW. Granickich dokumentow fundusze wyświecać zdolnych in natura, a majątku ruchomego na rejestrze, wzajemnie na zaosnowane między wierzycielami powództwo, na tychże wszystkich kredytorach i pretensorach a także i debitorach wszelkich dokumentow podobnie in natura pod rejestrami, kompromisy od daty ogłoszenia dekretu za niedziel sześć do kancelaryi aktowej ziemskiej wileńskiej spełnić się powinna uznał, inwentaryą wszelkiego majątku i nad onym administracyą, a zaś majątku leżącego Wilkiszki zowiącego się, w powiecie wileńskim sytuowanego, geometryczny pomiar z wyznaczeniem komornikow zadeterminował, i dalsze przepisał postanowienia sprawie konkursowej odpowiednie; żeby więc kredytorowie i pretensorowie z jakiegokolwiek źródła do funduszow WW. Granickich stosunki mieć mogący, o podniesionym konkursie i powinności spełnienia początkowego dekretu byli zawiadomionemi, a do następnej jednoczasowej oczewistey rozprawy sub amissione rei łączyli się, debitorowie zaś że w ich niestanności oczewisty nastąpi wyrok, za tym przydarzyć się mogące niedogodności własney winie przypisać będą powinni, w teyże oczewistey

rozprawie stawali, przez niniejszą trzykrotną do Gazet Kurjera Litewskiego poddającą się wzywa awizacyą.

2. Posiadacze dóbr Radziwiłowskich i wierzyciele hipotekowani, którzy w r. 1817 przez Xięcia Ordynata pozwani do Kommissyi Radziwiłowskiej, poruczyli byli interessów swoich obronę s. p. Janowi Turskiemu Regen. zawiadamiają się niniejszym pismem; że sprawa z niemi na żądanie Xięcia Ordynata na dniu 10 7bra idącego przywołana, po ułatwieniu różnych kwestyi, jedynie dla przeyrzeania stronom rejestrów papierów przez Xięcia Ordynata komportowanych, do dnia 27 tegoż mca odłożona, niechybnie przywołana, i ze skutków uprzednich dekretów oczewiście rozbieżną będzie. Do bronienia w niej wielu pozwanych possessorów był umocowanym zesły Jan Turski, a od niego do wszystkich interessów miał substytucyą niżej podpisaną. Wielu pozawierało z Prokuratoroyą układy o ilość summ swoich, i przez to sądzi siebie być wolnymi od assistowania; inni pozapisywali przelew, a nowo nabywcy oczekują nowego pozwania siebie; jednych i drugich papiery podbierano a same tylko plenipotencye zostały, inni nakoniec ani układow nie zawierając, ani przelewow nie zapisując, przez oddanie papierów i plenipotencyi uczyniwszy bezpieczeństwo, nie wiedząc o zasłzey Regenta Turskiego śmierci; dla ochronienia tych wszystkich od strat jakim ulegnąć mogą, niżej podpisany ma honor zawiadomić, iż w tey sprawie szczególnym porządkiem sądzący się, żadne kondemnaty ani expensa ani przypozwy nie idą, ale pod niestanność nawet oczewiste rozpoznanie nastąpi że ukończenie czyli układ z Prokuratoroyą ustanawia tylko ilość długu, a nie zabezpiecza co do hipoteki, i nie uwalnia od sprawy, przez którą Xię Ordynat chce wszystkich ordynackimi nazwanych dóbr posiadaczów z ich zastawy wyrugować po satysfakcyą do allodialnych dóbr odsłać; a plenipotencye s. p. Turskiemu i od Turskiego dane równo ze śmiercią jego ustały, zatem ci wszyscy którzy poruczyli byli w 1817 r. obronę swoich interessow zesłemu Turskiemu, a nowych obronców w ich interessach sobie nie obrali, jeśli chcą mieć ze swojej strony stannosc, do niżej podpisanego jak nayrychley raczą przysłać plenipotencye i dokładne w swoich interessach informacye. Roku 1823 mca 7bra 12 dnia. Kazimierz Piasecki Kandydad Oboj. Prawa i Adwokat Subs. Wileń.

Wolno w Redakcyi Kur. Lit. umieścić świadczę Joachim Czyż Sędzia Ziemski Wileński.

Sąd Exdywizorski.

w Redakcyi otrzymano dnia 12 septembra.

2. Roku 1823 augusta 27 dnia. Sąd Inkwizycyjno - Exdywizorski massy funduszu zesłanego Józefa Wołodkowicza b. Marszałka Gubernskiego Mińskiego, w Gubernii Witebskiej w Ptcie Lepelskim w dobrach Sielcach odbywający się, postanowił wziąć sprawę do namowy dnia 4 następnego miesiąca septembra, w jakowym czasie, ażeby kredytorowie jawili się, Sąd ten przez Gazetę Kur. Litewskiego wzywając, nie przybywającym amissyą zapisać przyrzeka.

Jan Weryha Sędzia Grodz. Zawil. i Exdyw. Prezyd. Franciszek Billewicz Pisarz Grodzki Ptu Rosień. i Exdywizor. Onufry Lisowski Podsedek Ziem. Ptu Lepelskiego i Exdywizor.

P o z e w.

2. Wedle Ukazu Jego IMPERATORSKIEY Mości Samowładnego Całą Rossyą etc. etc. etc. Urodzonym Konstantemu Zaborowskiemu, jakiegobądź imienia Slezynskiej z domu Rylskiej, Antoniemu Gautier kupcowi Warszawskiemu, successoróm Anny Rodtkowskiej zamieszkałey niegdyś w majątności Tajenku w królestwie polskim województwie augustowskim, Franciszce Vallon, Jac

kowi lub innego imienia Szymańskiemu, Jakóbowi Wnorowskiemu, Józefowi po Antonim Lucińskiemu, jakich bądź imion i nazwisk successorów Jana Karczewskiego zmarłego w Ludwinopolu w obwodzie białostockim w powiecie sokolskim, successorów Józefa Daszkowskiego tojest Maryannie Topolskiej, Teressie Kasperowiczowej, Kuczewskiej wdowie, braciom Herliczkom i z Herliczków Kozłowskiej, Antoniemu i Jakóbowi Deszertóm, wdowie i potomstwu po Janie Grabowskim, Jerzemu Borystowskiemu, Woyciechowi Ryłskiemu Kapitanowi, Ignacemu Wielowieyskiemu, Wiktorji Pogonowskiej Pannie z dokładem opiekuną stryja Jana Pogonowskiego, Annie Rukiewiczowej, wdowie i synowi Julianowi po Janie Smoleńskim, bądź samym bądź pozostałym po ich zeyściu a jakichkolwiek imion i nazwisk successorów, lub wreszcie wlewkonabywcom i dalszym wszystkim do poniżej wyrażoney rzeczy, prawo mieć sądzącym, Pozew przed Sąd Główny 2go Departamentu obwodu białostockiego po zyskaney kondemnacie wynosi się z powództwa Urodzonego Andrzeja Karwowskiego byłego Jenerała woysk polskich i kawalera o to: iż zapozwani uformowawszy za byłego w obwodzie białostockim rządu pruskiego konkurs i zyskawszy przedaź dóbr pozywającego Jenerała Karwowskiego, folwarków Dołobowa i Dubiażyna, oraz zatrzymanie pobieraney ze skarbu pruskiego za odjęte starostwo Narewskie pieniężney kompetencyi, lubo jedni przez zawartą z kuratorem masy 1802 sierpnia 29 dnia ugode na wypłacie kapitałnych należności z małą bardzo utratą 10. nie przenoszącą dobrowolnie zaprzestali, drudzy przez plenipotentów swoich toż samo uczynili, inni nakoniec, mianowicie Paweł Pogonowski i Jan Smoleński, zastosowanych przez się pretensji nieudowodnili, i lubo uczyniony podług wzmienioney ugody plan dystrybucyyny rozdziału masy gotowey, wszyscy bez wyjątku stawający ówczas kredytorowie i pretensorowie pozywającego zaakceptowawszy, należności swe z depozytu byłey regencyi białostockiey poodbierali, kiedy jednak pozostałe od rozdziału i zgromadzone później jeszcze fundusze pozywającego, już to dla niejawnienia się jego, już to dla przedłużenia się processów tych osób, których pretensye od kuratora masy przyznanemi bydyć nie mogły, i nakoniec znikczemnione zostały przez wyroki regencyi, już wreszcie dla zaszczytnej wojny pruskiej 1806, zaległy w depozycie teyże regencyi nie wydane pozywającemu, celem przeto uprzątnienia wszelkich przeszłod a raczej obojętności zachodzących mogących w pozyskaniu takowey summy depozytalney, podług ostatecznego rachunku talarów 7.976 groszy dobrych 7 i 3/4 denar. czyniącey, stosownie do wydanego przez Gazety obwieszczenia Sądu Głównego białostockiego iż rozbiór masy depozytalnych ostatecznie załatwić ma, pozywa przed tenże Sąd Główny i za przypadnięciem sprawy z rejestrow obligowych, po wyszciu czteroniedzielnego terminu od daty umieszczenia w Gazetach niniejszego pozwu, żądać będzie, o zobowiązanie zapozwanych do warowania miejsca stannosci i opłacenia sollucyi za zyskaną na nich w tymże Sądzie Głównym pod datą 17 maja 1823 roku kondemnate, wżysku banicyi doczesney i wieczney w razie zaś ich niestannosci uznania na obżałowanych zapozwanych amissji czyli wiecznego upadku wszelkich ich praw i należności, jakiby im, bądź rzeczywiście, bądź wedle własnego ich tylko mniemania posługiwać do majątku pozywającego Jenerała Karwowskiego, mianowicie zaś do wspomnioney summy depozytalney po byłey białostockiey regencyi pozostałej, mogły; przyznania i przysądzenia teyże całkowitey summy na rzecz pozywającego i zachowania mu wolności pozyskiwania za nią gdzie należy satysfakcyi i sądzenia kosztów prawnych.

Roku 1823 miesiąca augusta 28 dnia. Woźny świadcę, iż tego pozwu z powództwa JW. Andrzeja Karwowskiego byłego Jenerała woysk polskich i kawalera, kopią zgodną, jedną dla wyszczególnionych w nim osób z zamieszkania swego nie wiadomych do drzwi Sądu Głównego białostockie-

go przybiłem, drugą zaś i trzecią do Redakcyi Gazety warszawskiej i Kuryera Lit. dla umieszczenia w tychże Gazetach przesłałem, i o nastąpić mającey za tygodni cztery od daty tegoż umieszczenia, w sądzie głównym białostockim rozprawie, zawiadomiłem.

Woźny Sądu spraw cywilnych Biał. i Sokolskiego powiatów Stanisław Moniuszko.

Wolno drukować Jan Książński Sąd Głównego Departamentu 2go Obwodu białostockiego Sekretarz.

3. Niżej podpisany Urzędnik na mocy rezolucyi Magistratu Wileńskiego dnia 6 praesentium ferowaney, podają do powszechney wiadomości, iż na dniu 17 terażnieyszego miesiąca 7bra w Ratuszu Wileńskim, rozpocznie się publiczna wyprzedaż rozmaitey ruchomości, po zmarłym ś. p. Jerzym Kozłowskim b. Radnym pozostałej, i takowa codziennie aż do ukończenia kontynuowana będzie. Dat w Wilnie r. 1825 7bra 11 dnia. Marcin Straus R. M. W.

2. Naywyższym Imiennym Ukazem ustanowiony Komitet ku strzeżeniu praw wierzycieli masy JO. Xieźniczki Stefani Radziwiłłówny, postanowił obwieścić wszystkich, których się to tyczyć może, iż sprawa o oddział dóbr ordynatskich przed Sąd Kommissyi dla urzędzenia interessów Radziwiłłowskich naznaczony, w dniu 10 września idącego 1823 roku wprowadzoną została. Dat w Wilnie roku 1823 września 12 dnia. Zgodność z Protokulem świadcę. Cyprian Łaskowski Sekretarz Komitetu kredytorów Radziwiłłowskich.

Wolno drukować w Gazecie Kuryera Lit. Antoni Sollohub, Członek Kom. wierzyciel.

3. W dniach 12, 13 i 17 terażnieyszego meca będzie się odbywać publiczna licytacya na wzięcie w iednoroczną arędowną tenutę domu murowanego przynależnego Aronowi Cwilingowi położenie mającego na ulicy Rudnickiey pod N. 286. od 29 7bra biegnącego miesiąca z tym, ażeby żądający jawili się do mieyskiej Wileńskiej Policyi na wyz oznaczone terminy. Prystaw Terpilowski.

Naczelnik Stoła 14 klasy Kondzałowski.

2. W domu Maxa na Trockiey ulicy położonym, znajduje się w mieszkaniu niżej podpisanego pantaleon nowy mahoniowy na sześć oktaw, z mechaniką angielską, zrobiony przez samego przedawcy. Jan Noak.

1. Został wydany oblig od ś. p. Rafała Jeleńskiego Sędziego Mozyrskiego na sumę 3000 rub. srebr. za którym obligiem w imieniu starozakonnego Mejera Michelowicza Arenzona ultimarna w Grodzie Ptu Zawil. w roku 1822 na majątku Skorbutianach przewidziona została konwikcyja, lecz jak obligu takowego, tak też i całkowitego procederu oraz nastaley tradycyi z mocy swego już dawno zrzeczenia się, nie jest Mejer właścicielem, o czem dla trzykrotnego awizowania do Gazet Kuryera Litewskiego podają. Dat 1823 7bra 13 dnia.

Takowe ostrzeżenie podpisałem Konstancy Karłowicz Adw. Subsell. Trock.

Roku 1823 miesiąca septembra 13 dnia przed Aktami Ziemskimi Powiatu Wileńskiego stawając obecnie WJP. Konstancy Karłowicz Adwokat Subsell. Ptu Trockiego takowe ostrzeżenie do Protokulu wpisać podał i w onym własnoręcznie rozpisal się. Przyjąłem do Akt i że przez Redakcyja do druku zamieszczone takowe oświadczenie bydyć może, poświadczam Jan Zieńkowiez Wileń. Ziem. ski Regent.